

Bag om: Det Kgl. Bibliotek

Blog-artikel fra Det Kgl. Bibliotek

September 2018

Det Kgl. Bibliotek indefra

af Henrik Smith-Sivertsen, senior forsker

Et af de største privilegier ved at arbejde som forsker på Det Kgl. Bibliotek er den nemme adgang til samlingerne. I gamle dage var det noget med at kunne have materialer, som andre skulle på en læsesal for at se, på sit kontor. Og i øvrigt bare lige kunne gå over i arkiverne og tjekke, hvis detastede. I dag handler det i stigende grad om adgang til data.

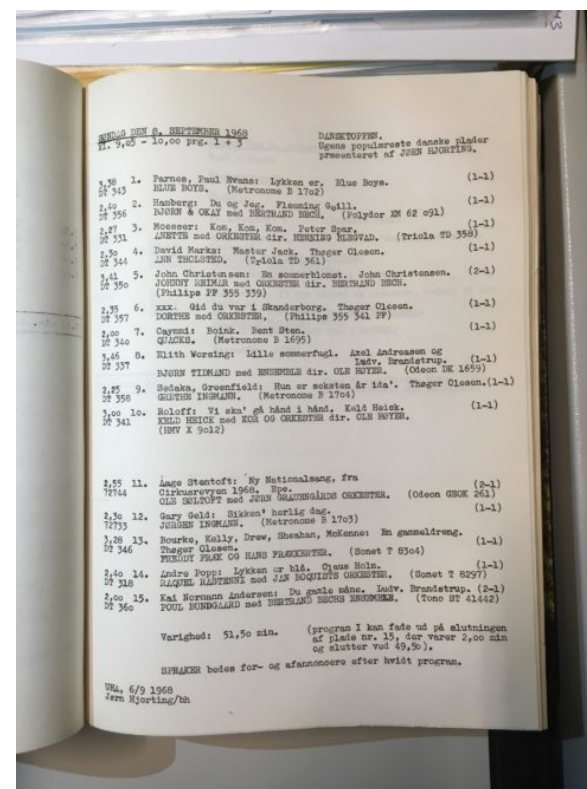
Henrik Smith-Sivertsen er seniorforsker på Det Kgl. Bibliotek. Han har forsket i populærmusikhistorie siden 2004. De seneste år har han bevæget sig langt over på den digitale

I gamle dage

Jeg har været ansat på Det Kgl. Bibliotek siden 2008, hvor jeg fik en projektansættelse ved Dansk Folkemindesamling. Her undersøgte jeg dansktopmusikkens aktuelle status. Det gjorde jeg dels ved at rejse landet rundt og indsamle kildemateriale, dels ved at drøne rundt på Internettet. Hvis jeg havde vidst, hvad jeg i dag ved om Internettets udvikling på musikområdet, havde jeg nok været grundigere med den digitale del af projektet.

Mens jeg arbejdede med dansktopprojektet, fandt jeg nogle interessante arkivæsker i kælderen. De indeholdt blandt andet en spørgeskemaundersøgelse fra 1961 om ”danskernes forhold til popmusik” og en samling breve fra 1962 til 1965 til en ungdomsbrevkasse i Familiejournalen. Begge samlinger gav fantastiske muligheder for at undersøge, hvordan danskerne forholdt sig til populærmusik i en ret interessant periode i dansk musik- og ungdomshistorie. Det gik jeg så i krig med.

banehalvdel, og siden nytår har han været en del af afdeling for Digital Kulturarv og Medier. Her forsøger han at være en levende reklamesøjle for de digitale samlinger.

Radioprogrammet 'Dansktoppen' blev sendt første gang d. 8. september 1968 og kunne dermed fejre 50 års fødselsdag tidligere på måneden.

For at få et bedre indtryk af konteksten og problemstillingerne bad jeg om lov til at dykke ned i Danmarks Radios mødeprotokolreferater og arkiver over, hvad der blev spillet i radioen. Det fik jeg. Det hele var nemlig blevet gemt, men det stod godt skjult i et stort rum i kælderen. Jeg lånte så en rullevojn, fik den fyldt med en stak af de meget tykke bøger med dokumenterne i, kørte dem op til et kontorområde, lånte et skrivebord og gik så i gang. Når jeg fandt noget relevant, tog jeg kopier og tog dem med hjem.

The screenshot shows the search results on the Dansk Kulturarv website. The search term 'angelique' is entered in the search bar. The results are filtered for the year 1961. A table lists several 'Rettelse til programoversigt' (Correction to program overview) entries with dates ranging from 02-02-1961 to 07-03-1961. Each entry has 'Preview + del' and 'Download' buttons.

Dato	Type	Preview + del	Download
02-02-1961	Rettelse til programoversigt	Preview + del	Download
19-02-1961	Rettelse til programoversigt	Preview + del	Download
20-02-1961	Rettelse til programoversigt	Preview + del	Download
22-02-1961	Rettelse til programoversigt	Preview + del	Download
25-02-1961	Rettelse til programoversigt	Preview + del	Download
07-03-1961	Rettelse til programoversigt	Preview + del	Download

Screenshot fra danskkulturarv.dk. Her kan man søge i playlisterne fra 1925 til 1968 og hurtigt finde ud af, hvad der blev spillet og hvornår.

The screenshot shows the search results on the Mediestream website. The search term 'danskoppen*' is entered in the search bar. The results are filtered for the period from 1. juli 1968 to 31. august 1968. The search results show 135 hits. The top results are:

- BERLINGSKE TIDENDE (1936-2011)**: Avis 30. august 1968, Danskoppen | Side 6, Rutineret stenograf so ges snarest Kontortid | Side 44
- AKTUELT. VESTJYLLAND (1968-1971)**: Avis 14. august 1968, Danskoppen i radio hver søndag morgen | Side 22
- FOLKEBLADET FOR RANDERS OG OMEGN (1959-1972)**: Avis 20. august 1968, Danskoppen i radio hver søndag morgen | Side 12

Screen af Mediestream.dk. Ved at søge på bestemte termer, finder man massevis af nye kilder. Her er det foroptaler frem til Dansktoppens lancering i september 1968.

DR arkivs reoler med de mange sendelister

Kopimaskiner og mikrofilm

Jeg kan se i min kalender fra dengang, at jeg samlet brugte 23 dage ved den kopimaskine. Men så havde jeg også blandt andet alle spillelisterne for hele august 1961 og januar 1963. Foruden alle dem, jeg fandt med Elvis, Cliff og alle de andre. I dag ligger alle DR's spillelister fra 1925 til 1968 digitalt tilgængelige, blandt andet her på danskkulturarv.dk. Og jeg kan sågar også høre mange af udsendelserne, for de er også blevet digitaliseret. Den slags var totalt udelukket i dengang i 2008/2009.

Jeg brugte også mange, mange timer på at lede efter nålene i høstakken i datidens aviser. De lå på mikrofilm. For at læse dem, skal man bruge et smart apparat, hvor man spoler sidelæns. Med lidt træning, kan man godt screene en side, mens man spoler meget langsomt, men man får godylt ondt i hovedet efter mere end en time. Og ellers går det bare meget langsomt. I dag ligger mange af de aviser også i digital form på Mediestream.dk. Og så søger jeg bare.

Nu

I de ti år, jeg har været ansat på Det Kgl. Bibliotek, er der sket en decideret revolution, i hvert fald for mig. Store dele af vores samlinger er stadig fysiske, men jeg har alt rigeligt at rutte med i de digitale samlinger, jeg nu har adgang til. Med spillelisterne kan jeg stort set kortlægge DR's skiftende musikstrategier gennem tiderne. Og jeg ved slet ikke, hvad jeg ville gøre, hvis min frie adgang til de digitaliserede aviser blev lukket. For jeg bruger dem hele tiden.

Når jeg skriver bøger og artikler. Når jeg holder foredrag. Når jeg får spørgsmål fra brugere. Når jeg bliver ringet op af journalister, fordi der er en eller anden musiker, der fylder rundt eller har jubilæum. Eller når min søn spørger om gode idéer til sin historieopgave i gymnasiet. Og hvis det er noget, der er sket siden Internettets fremkomst, tjekker jeg også lige de forskellige webarkiver.

Store datamængder – mange flere kilder

Fordi jeg har fri adgang til store mængder data, er jeg i stand til at undersøge ting, jeg ikke havde en kinamands chance for at komme til bunds i for ti år siden. Aktuelt har jeg travlt i forbindelse med Dansktoppens 50 års jubilæum. Jeg har alt mit gamle materiale i arkivæsker på mine hylder, men jeg har faktisk ikke åbnet en eneste. Det har jeg ganske enkelt ikke haft brug for. Til gengæld har jeg fundet hundrede- hvis ikke tusindvis af nye artikler og perspektiver i aviserne. Det gør, at jeg kan blive ved med at synes, at det er spændende – og dermed blive ved med at bevare entusiasmen, når jeg skal formidle stoffet videre til befolkningen.

Endelig betyder det, at jeg bliver ved med at blive dygtigere til at bruge de digitale arkiver. Dermed kan jeg også bedre hjælpe andre, og det går store dele af min tid efterhånden med. Der er nemlig ikke noget federe, end at hjælpe en med at finde noget, hun har ledt efter i årevis. Og så så hendes ansigt, når det går op for hende, at der er langt mere, end hun overhovedet havde forestillet sig. Og at det hele blot er et klik væk.

*Det Kgl. Biblioteks læsesal med
mikrofilmsfremvisning*

Om (<https://www.danskkulturarv.dk/om/>) Kontakt (<https://www.danskkulturarv.dk/kontakt/>)
Institutioner (<https://www.danskkulturarv.dk/institutioner/>) Udviklere (<https://www.danskkulturarv.dk/api/>)
Persondatapolitik (<https://www.danskkulturarv.dk/betingelser/>) FAQ (<https://www.danskkulturarv.dk/faq/>)
 (<https://www.facebook.com/danskkulturarv>)
(<http://instagram.com/danskkulturarv>)

Copyright © 2012-2019 Dansk Kulturarv (<https://www.danskkulturarv.dk/>)